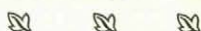

meestal hoeft de specht niet dieper te graven dan een decimeter. Maar als hij een dicht bevolkt plekje treft dan gaat hij gerust tweemaal zoo ver en dan zie je alleen zijn achterdeel boven het gras uitsteken. De Kleine Bonte Specht heeft ontdekt, dat er insecten huizen in de lischdoddenstengels en is nu een „oevervogel” geworden. Trouwens, een goede dichte bonte oeverzoom is van groote waarde voor velerlei vogels. Daar mogen onze plantsoenmensen en vijvergravers wel eens aan denken.

JAC. P. TH.

BOEKBESPREKING.

Prof. Dr. PAUL VAN OYE. *Biogeografische streken van België*. Uitg. „de Sikkel” Antwerpen.

Dit kleine boekje van den Biologie-Professor Van Oye uit Gent is iets heel bijzonders. Niet alleen brengt het voor België een heel nieuw geluid, maar ook is het heel anders dan alle diverse populair-natuurwetenschappelijke boeken en boekjes, die tegenwoordig in ons land bij dozijnen uitkomen.

Het naast sluit het zich nog aan, en dat is ook blijkens het voorbericht de bedoeling, bij de verhaaltrant van Heimans & Thijssse in de zes boekjes van de oorspronkelijke serie. Toch verschilt het ook daarvan wel weer veel, doordat het algemeener, wetenschappelijker en beknopter, ook moderner is.

Het heeft in de eerste plaats de tendens goed duidelijk te maken, dat er in alle streken van België op biologisch gebied nog heel veel waar te nemen en te bestudeeren valt, ook voor leken, dat geheel of ten deele nieuw is voor de wetenschap. Blijkbaar wordt dit in België niet zoo algemeen ingezien, als bij ons toch wel het geval zal wezen, althans de schr. verweert zich herhaaldelijk en heftig tegen de meening, dat er in België niets nieuws meer te ontdekken zou zijn op biologisch gebied.

Onder Biogeographie neemt Prof. v. Oye, behalve wat wij gewoonlijk onder planten- en diergeographie verstaan, ook nog de geheele moderne oekologie en milieustudie.

Van de biographische districten, waarin België in navolging van Crépín, Massart, Lameere en anderen kan worden verdeeld, zijn maar eenige sterk contrasteerende gekozen en uit ieder wordt een klein aantal organismen in hun milieuverhoudingen besproken en de vraagpunten, die ze opleveren scherp gesteld en beantwoord. Zoo wordt bij „Duinen en Schorren” van Dieren's meening over de duinvorming en de beteekenis der vloedmerken daarvoor met groot enthousiasme opgevat en toegepast.

In II „De Kempen en het Hoogveen” (Haute Fagne) leveren de oligotrophe heide- en vennenorganismen, ook microscopische, de veenvorming en glaciaalrelicten belangrijke onderwerpen voor vergelijkende bespreking.

Ardennen en Jurassische streek (in Belgisch Lotharingen) worden in tegenstelling tot elkaar gebracht in verband met hun verschillend type van bodemgesteldheid, dat voornamelijk, maar zeker niet alleen, door het kalkgehalte wordt veroorzaakt. De merkwaardige Crons (kalksinter-vormingen) bij Buzenol, waarvan de schr. in 't bijzonder studie heeft gemaakt, krijgen natuurlijk een speciale bespreking.

Interessanter misschien nog zijn de conclusies uit het eigen werk van Prof. v. Oye en zijn zoon aangaande de verspreiding der Planariasoorten.

Het Slothoofdstuk IV „Algemeene biogeographie van België” geeft met een korte samenvatting tevens een critische vergelijking van de voorgestelde indeeling van België in biogeographische districten.

Het kleine boekje is ruim geïllustreerd met een dertigtal flinke pentteekeningen en 8 foto's.

Over de verschillende waarde van foto's en teekeningen ter illustratie geeft de inleiding

behatenswaardige opmerkingen. Het voorschrift echter, dat de teekeningen moeten worden gemaakt door een technisch onderlegd vakman onder toezicht van den bioloog vindt o.i. in de meeste der plantenafbeeldingen geen aanbeveling. Die van *Lobelia*, *Corynephorus*, *Oxycoccus* en nog andere geven misschien wel een sierlijk prentje, maar heel weinig gelijkenis in detail. Ter verduidelijking van de text ook in een populair geschrift prefereer ik dan toch teekeningen, die door den botanist zelf, al is het zonder teekentalent of artistieke aanleg zijn gemaakt, maar die een goed gelijkend beeld geven van de kenmerkende bijzonderheden van de soort.

J. HEIMANS.

Dr. W. G. N. VAN DER SLEEN: *Zuid-Afrika*. (Uitgave N.V. Het Nederlandsche Boekhuis, Tilburg. 272 pp. 28 foto's, prijs geb. f 4.90).

Van der Sleen verplicht ons, door ieder jaar eens een kijkje te nemen in een of ander deel van onze wereld, op zijn manier, en daar vertelt hij dan van, ook alweer op zijn manier, 's winters in volksuniversiteiten en andere inrichtingen voor voortgezette leering en beschaving. Hij illustreert zijn lezingen met prachtig en avontuurlijk verkregen plaatjes en films en ten slotte maakt hij er een boek van. Zoo gaf hij ons eenigen tijd geleden: „Canada” en nu pas weer Zuid-Afrika. Zooals vanzelf spreekt: een alleronderhoudendst boek vol onverwachte en verrassende informatie (een enkel bokje, maar dat hoort er zoo bij: Jan de Wit in plaats van Oldenbarneveldt). Het is voor onze jongeren heel goed, dat hij de geschiedenis van het Kaapland weer eens ophaalt. Zijn avonturen in het Krüger-Nationaalpark zijn hoogst spannend en instructief, allemaal heel echt. Niet alleen een prachtig „jongensboek”, maar ook op zijn plaats in schoolbibliotheken. Vooral de Dalton- en Montessori-klassen kunnen er veel aan hebben.

T.

Dr. G. BARENDRECHT en Dr. G. KRUSEMAN: *De Glorie van ons Polderland*. (Uitgeverij Boot, Voorburg. 192 pp., 108 foto's, prijs geb. f 4.90).

„Het is echter niet alleen de schoonheid waarin het bijzondere van dit polderland gelegen is. Zijn vlakke bodem met een heel speciale planten- en dierenwereld en een verleden, dat romantisch is door geringen ouderdom is zeker niet minder belangwekkend dan de Drentsche heide met haar oude praehistorie of het Zuid-Limburgsche heuvelland met zijn overrijke flora en fauna”

Dit uit het „woord vooraf”. Wie zal het tegenspreken? Het Polderland is niet alleen het land van In Sloot en Plas en Door het Rietland, van Wegen en Dijken en Bonte Wei maar ook nog van Bouwland en Bollenland, van Molens en Gemalen, Raden en Dijken.

Van al deze dingen vertellen de geleerde auteurs en zij plaatsen hun relaas in het stevig kader van „Ontstaan en Geschiedenis”. Het is wel eens heel goed, te vernemen, hoe reeds in de vroege Middeleeuwen en zelfs nog eerder de polderbesturen zijn ontstaan, die in min of meer goede samenwerking met het landsbestuur Holland en Zeeland en een groot deel van Utrecht, Overijsel, Friesland en Groningen hebben gesticht en behouden.

Op deze historiebeschrijving volgt de behandeling der landschappen en hier krijgt naast de natuur de cultuur ook een behoorlijke plaats, genoeg om de aandacht van den lezer te vestigen op wat er gebouwd en verbouwd wordt en werd. De „wilde” planten en dieren krijgen ook een goede beurt. Natuurlijk is dat puik in orde. Op één enkel slakje moet ik wat zout leggen, omdat ikzelf hier schuld aan heb. Maar die schuld is toch verjaard, want het is reeds meer dan veertig jaar geleden, dat ik in In Sloot en Plas gewaagde van twee vormen van lisschen: de zweefvliegform en de hommelform. Onze auteurs maken er zelfs twee „soorten” van. Ik heb later al dikwijls genoeg die fout hersteld. Wie een paar uur achtereen eens één en dezelfde lisschenbloem in de gaten houdt, merkt wel dat we moeten spreken van hommelform en zweefvliegform en dat een forsche hommelform ook nog wel goed raad weet met den zweefvliegform. Het is geheel uit schuldbesef, dat ik dit geval hier aanroer.

De illustraties in dit boek zijn alweer boven alle lof verheven, zooals we dat bij deze nieuwe uitgeverij gewend zijn.

T.